

Ért
84

1875-1876
tanév

A T. ISKOKANÉNÉK VEZETÉSE ALATT ÁLLÓ

BAJAI FELSŐBB LEÁNYTANODÁBA

187⁵/₆. TANÉVBEN JÁRT

GYERMEKEK ÉRDEMSOROZATA.

Ret. 84.

Történeti adatok. A bajai nönövelde létrehozására az első alapkövet és gondolatot adta b. e. Borsodi Latinovics Aurelia, példás életű kisasszony, ki végrendelében e czélra néhány ezer forintot hagyott. Fölkarolta az ügyet nm. Haynald Lajos kalocsai érsek Úr Ó Excja, ki az épület felállításához 20,000 forinttal járult. Egy kalocsai kanonok e czélra 8,000 forintot áldozott. Az alapkö szép közönség jelenlétében letétetett 1869. május 5-kén, midőn ősi magyar szokás szerint az épület nyílt udvarán közaldomás tartott. Az alapkövet letévő személyzet, az akkor Romában időző nm. érsek urnak táviratilag adta értésére az alapkö letételének megtörténtét, mire Isten-áldását ohajtó válasz-sorok érkeztek. Hunyadi Antal szorgalmas bajai építőnek és érdemes társainak (Szauter J. és tarsa vitték az asztalos munkákat, Leopold a bádogosi teendőket, Heckeshoffer a lakatos munkát, Kölbling a mázolásai végzendőket) sikerült az épületet jó rendben mielőbb helyreállítani. Az épület már jól kiszáradt, midőn 1870-ben október 23-án a nm. főpásztor Haynald Lajos Ur ó excja az intézetet megnyitotta, a tantermeket és lakozobákat megáldotta, a kápolnát beszentelte. A t. iskolanének csakhamar elkezdették működésüket. Önfeláldozással, szeretettel, ügyességgel dolgoztak. A gyermekek pedig szorgalommal, készséggel jártak az intézet falai közé. Minden hitvallású gyermek felvétetett, csak mindenkinek közülök kötelességévé tétetett, hogy saját vallásának tanait saját lelkipásztorátul tanulja, s ebbeli előmenetelét kimutassa. Az ovoda is megnyílt, és számos tanoncokat számlált. Az osztályok évről évre szaporodtak. Az első iskolai évben (187 $\frac{1}{2}$) kezdetül négy tanosztály szerveztetett. Reá két évre már öt osztály állt be. Utána ismét két évre hatodik osztály létesített. És egy évre ezután hetedik osztály létesült. Jövő 187 $\frac{7}{8}$ iskolai évre pedig már a nyolczadik osztály teljesítendő feladatát. Ezen osztályok akként vannak berendezve, miszerint az első négy osztály mindazon tananyagokat feldolgozza, melyek a legujabb törvények és rendeletek értelmében a négy osztályú tanodát illetik. Az ötödikben pedig azon anyagok tárgyaltnak, melyek a mostani beosztás szerint a felső népiskola vagy polgári leányiskola első osztályában adtnak elő. S így fokokint: hatodik osztályunk teljesíti a felső népiskola vagy polgári leányiskola második évi teendőit. A hetedik osztály pedig a polgári leányiskola harmadévi feladatát, a nyolczadik osztály pedig a polgári leányiskola negyedik évének teendőit. — Ezen, a közmiveltséget annyira elősegítő, intézményhez nm. Haynald Lajos érsek Ur ó excja új áldozattal járult, midőn megkönnyítette a nemes város áldozatkészségét, és az intézet fenntartásához a maga részéről, alapítványi intézkedése folytán, évenként egyelőre is 1,200 forinttal járul. Ő Nmltgának ezen áldozata a mily üdvös, ugy a késő nemzedéknek sarjait is méltó halára kötelező. — Nem maradtak hátra ezen nevelési s tanítási ügy méltánylásától Baja kir. város érdemes előljárói sem, kik közt az intézetnek már keletkezésében, mint az alapos nevelés és oktatás őszinte jó akaróját tiszteltük az akkori érdemes t. cz. polgármestert, ugyszintén elismerésre méltó azon érdeklődés és figyelem is, melyet a jelenlegi t. cz. polgármester ur az intézetre, melyben az érdemes város jelentékeny ifjú polgárnői oktattatnak, fordít. Ezen intézet a nemes város közköltegeiből évenként legkönnyebb számításal nyolcz ezer forintot megkimél, s azon fölött önfeláldozó odaadással teljesíti azon feladatot, melyet isteni és emberi törvény a gyermekek nevelése és tanítása tekintetében egyesekre és társulatokra ruház. Számosan azok közül, kik ez intézet falai közt nyerek az alapos oktatást, környezetüknek, házi hivatásuknak pontos betöltésében szülőiknek valódi örömére működnek. Többen pedig a tanulási pályát folytatván, a kalocsai érseki nőképezdében kitünő eredményyel végzők tanulmányaikat és áldásban működnek az ifjú nemzedék nevelésében. Mások pedig hasonló sikerrel a nőképezdei tanpályát folytatják, vagy polgári leányiskolai tanítónősegre készülnek.

AZ 187⁵/₆. ISKOLAI ÉVRE :
ÉRDEMSOROZAT.

VII-dik osztály. V-dik osztály.

Kitünők :
Csepka Terézia.
Klein Emilia.
Zsigmond Julia.
Visegrády Emma.

Jelesek :
Pásztor Gyizella.
Fazekas Rózsa.
Puhalák Amália.
Frankfurt Eugenia, izr.
Stein Etel, izr.

Kimaradt :
Láng Mária.

Összesen : 10.

VI-dik osztály.

Kitünők :
Bassó Terézia, izr.
Hochmann Lujza, izr.
Török Janka.
Brucker Hermina, izr.
Deutsch Ilona, izr.
Hengl Paula.

Jelesek :
Juray Jozefa.
Bandl Irma.
Ivánovics Anna.
Becker Apollónia.

Kimaradtak :
Hahn Gizella, izr.
Nagl Mathild.

Összesen : 12.

Kitünők :
Loosz Vilma.
Czirfusz Irén.
Hollefreund Izidora.

Jelesek :
Drescher Mária.
Hausenblas Johanna.
Csefkó Mária.
Frank Mária.
Szatmáry Irma.
Kazal Blanka
Horák Lenke.

I-ső rendűek :
Rull Anna.
Stimacz Anna.
Schnegon Ilka.
Kollár Amália.
Bauer Fáni.
Kellner Mária.

Kimaradtak :
Bandl Anna.
John Mária.
Keresztes Julia.
Mayer Terézia.
Neuhaus Zsófia, izr.

Összesen : 21.

IV-dik osztály.

Első csapat.

Kitünők :
Oláh Borbála.
Mihályevics Ilka.
Mandl Debora, izr.
Kohn Cecília, izr.
Mócs Laura.
Kardos Zsuzsanna.

Pfeil Paulina.
Kukity Mária.

Jelesek :
Némayer Emma.
Hildenstab Ilka.
Schmidt Hermina.
Visegrády Mária.
Taub Ilona.

I-ső rendűek :
Krause Mathild.
Golárics Emma.
Milassevics Ilona.
Rüll Irén.
Vukálovics Emma.
Tokody Emma.
Rull Klára.

Kimaradtak :
Humann Anna.
Pósta Jolán.
Spitzler Hermina, izr.

Második csapat.

Kitünők :
Czirfusz Margit.
Villovics Ilka.
Rull Etel.
Cseppy Laura.

Jelesek :
Szatmáry Etel.
Lahovicz Ilka.
Patrács Jolán.
Müller Vilma.
Kniszpech Gertrud.

I-ső rendűek :
Ujváry Viktor.
Rohrböck Rózsa.
Vass Mária.
Fletzer Margit.

*

Lenhárd Etel.
Stampfl Ilka.
Horváth Berta.

Kimaradtak:

Bohner Katalin.
Donner Terézia.
Skarica Mária.
Schuster Rózsa.
Szigeti Gizella.

Meghalt:

Aij Amália.

Összesen: 45.

III-dik osztály.

Első csapat.

Kitűnőek:

Csernyus Janka.
Pukli Mária.
Kling Fáni.
Schwartz Ágnes.
Deutsch Mária.
Fejes Ilona.
Okrona Erzsébet.
Király Rózsa.
Milassevits Vilma.
Szélig Mária.
Csernyus Mathild.
Repka Rozália.

Jelesek:

Gutmann Éva.
Hideg Emma.
Vodál Anna.
Millutinovits Danica gk.
Scherer Anna.
Reich Mari, izr.
Schöffner Teréz.
Veinfort Ágnes.

I-ső rendűek:

Gerner Emma.
Krausz Anna.
Imrédy Erzsébet.
Novák Erzsébet.
Bandl Klementin.

Hauptner Mathild.
Bokor Ilka.
Breinik Eleonora.
Schneider Erzsébet.
Naypár Emilia.
Delli Antonia.

Ezekhez járulnak:

Geczy Mária.
Hamhaber Éva.
Eckert Berta.
Mesch Mathild.
Hazelsteiner Ilka.
Ginder Emma.

Kimaradtak:

Túmó Julia.
Natkovszky Mária.
Poláček Julia.
Kovács Mária.
Klauber Johanna, izr.

Második csapat.

Kitűnőek:

Visnovszky Janka.
Koller Etelka.
Rimler Emma.
Patrács Anna.
Peske Mari.
Dreisziger Mária.
Antal Emma.
Jámbor Victor.

Jelesek:

Csernyus Klementin.
Eizelt Emma.
Horváth Irén.
Molnár Mária.
Mildschütz Adolfina.
Lahovicz Izabella.

I-ső rendűek:

Csapláros Borbála.
Bácsovics Fáni.
Stuklik Jozefa.
Katariunka Mária.
Lenk Paula.
Hildenstab Irma.
Szigriszt Ilka.

Köln Aranka.
Gombárovcics Flóra.
Gaudényi Erzsébet.
Degaspáry Ádel.
Breinik Magdolna.
Baier Emma.
Kopéthy Gizella.
Ingusz Katalin, izr.
Horchi Krisztina.
Tomesányi Mária.
Mizner Rozália, izr.
Tilcs Etel.

Ezekhez járulnak:

Stampfl Mária.
Ditelján Anna.
Fehérváry Irén.
Oswald Rozália.
Szallay Julia.

Kimaradtak:

Gold Rozália, izr.
Jerkovics Mária.
Köbling Erzsébet.
Salamon Regina, izr.
Lamár Mária.
Vimrazi Katalin.
Meskál Gizella.
Bauer Gizella.

Összesen: 88.

II-ik osztály.

Első csapat.

Kitűnőek:

Schwartz Margit.
Binder Katalin.
Czindéri Emma.
Drégelyi Etel.
Krommer Borbála.
Strömmer Fáni.
Drégelyi Mathild.
Koller Korina.
Mészáros Rózsa.
Tomásits Katalina.
Wunderlich Emma.
Rapp Julia.

Okrona Mária.

Jelessek:

Bocskay Mária.
Fischer Julia, izr.
Komorócy Janka.
Számuel Ilka.
Pestolics Etel.
Skaricza Paula.
Barna Etel.
Hideg Erzsébet.
Godár Julia.
Mihályevics Terézia.
Rüll Mária.
Mayer Berta.

I-ső rendűek:

Demmel Gizella.
Gyurinovics Jolán.
Gyurinovics Izabella.
Czugéber Anna.
Manheim Paulina, izr.
Jánosovszky Mária.
Bergmann Fáni.
Csapláros Anna.
Juráček Vilma.
Oswald Mária.
Kohn Eleonora.

Ezekhez járulnak:

Hildeustab Emma.
Mandl Berta, izr.
Gábris Mária.
Limsperger Mária.
Asztalos Terézia.

Kimaradtak:

Gaál Mária.
Hinterreiter Erzsébet.
Nyúl Victória.
Eizner Jusztina.
Mihályevics Amália.
Vargitz Mária.
Asztalos Anna.

Második csapat.

Kitűnőek:

Freitinger Terézia.
Skaricza Borbála.

Odobazits Karolina.
Bucányi Julia.
Török Julia.
Lahovicz Etel.
Heller Eugénia.

Jelessek:

Komorócy Ilka.
Herold Mária.
Fuchs Szerena, izr.
Oltványi Emma.
Kuzma Emilia.
Szigeti Emma.
Reichelt Anna.
Vukálovits Rózsa.

I-ső rendűek:

Szigriszt Mária.
Koch Etel.
Milassin Ilka.
Fodor Mária.
Váci Rozália.
Bergmann Magdolna.
Tomcsányi Etel.
Eizner Fáni.
Horváth Mária.
Fehérváry Aranka.
Váci Terézia.
Szauder MATHILD.
Baier Hermína.
Feldmayer Mária.
Rohrböck Etel.
Gerner Gizella.
Rull Ilka.
Vopeleccki Karolina.
Koch Regina, izr.
Ditelján Terézia.
Bandl Eva.

Ezekhez járulnak:

Tölcés Anna.
Kindl Rozina.
Heiduk Irma.

Kimaradtak:

Csernyánszky Mária.
Koleszárovics Erzsébet.
Németh Anna.

Pásta Terézia.
Vopeleccki Karolina.

Osszesen : 93.

I. osztály.

Első csapat.

Kitűnőek:

Radek Fáni.
Müller Mária.
Novák Etel.
Tomásits Veronika.
Reichelt Johanna.
Heiduska Sára, izr.
Burkovics Mária.
Bujáky Mária, ref.
Madai Regina.
Kling Rozália.

Jelessek:

Rubesz Jusztina.
Horváth Anna.
Rausch Emma.
Liszka Etel.
Ripp Jozefa, izr.
Schwartz Izabella, izr.
Jankovics Terézia.
Bálint Katalin.
Osztermayer Katalin.
Pukli Vilma.
Trencsányi Rozália.
Német Anna.

I-ső rendűek:

Eizelt Julia.
Einwiller Eva.
Skiener Gizella.
Mezei Katalin.
Lustig Rózsa, izr.
Fuchs Mária, izr.
Gaudényi Terézia.
Elszner Katalin.
Gerner Anna.
Hock Margit.
Tomásits Etel.
Simonovics Emilia.
Bensitz Erzsébet.

Bokornyai Mária.
Bandl Mária.

Ezekhez járulnak:
Russz Mária.
Gazdag Terézia.
Fleischmann Fáni, izr.

Kimaradtak:
Krivinyi Mária.
Levencsics Terézia.
Szigeti Erzsébet.
Kraus Vilma.
Zsivánovics Mária.

Meghaltak:
Elmer Anna.
Tomesányi Etel.

Második csapat.

Kitűnők:
Benczák Mária.
Krause Mária.
Vittmann Etel.
Müller Viktoria.
Ursity Zorka, gör. kel.
Jakatics Mária.
Hottovány Julia.

Jelések:
Rádék Etel.
Wagenblatt Izabella.
Szigeti Hajnalka.
Kováts Jozefa.
Berta Mária.
Rutterschmidt Terézia.
Wagenblatt Vilma.
Barakovics Mária.

I-sőrendűek:
Csernyus Anna.
Schnetzler Etel.
Alaga Margit.
Sziraczky Anna.
Szalay Mária.
Zwirner Anna.
Eizner Matild.
Mayer Rozália.
Tör Berta.
Kazal Magdolna.
Szimrák Vilma.
Rizsány Mária.
Gruber Etel.
Wolly Gizella.
Gaudényi Viktoria.
Szedlácsek Mária.
Molnár Rozália.
Gerstmeier Anna.
Elézsár Mária.
Számpl Fáni.
Szücs Mária.
Bokor Ilka.
Degáspáry Hedvig.
Scharmann Regina.
Volráf Ilka.
Koch Gizella.
Szutrel Mária.
Száler Erzsébet.
Pénzes Terézia.
Ripp Katalin, izr.
Dasztál Mária.
Fischer Margit.
Ókrös Anna.
Scherer Emma.
Vrizsneczky Berta.

Kriski Katalin.
Berger Terézia.
Perity Julia.
Prokob Etel.
Mizner Berta, izr.
Potoreczky Viktoria.
Milassin Adrienne.

Ezekhez járulnak:
Schön Berta, izr.
Birkmeier Katalin.
Bálint Ágnes.
Vrizsneczky Margit.
Bojnovics Julia.
Potarczky Gizella.
Francz Rozália.
Francz Erzsébet.
Wagenblatt Mária.
Müller Ilka.
Gyurkóczy Viktoria.
Kapocs Berta.

Kimaradtak:
Szikora Vilma.
Rutterschmidt Anna.
Medler Jolán.
Iszkaitz Anna.
Mészáros Mária.
Mándics Mária.
Szretkovics Julia, gör.k.
Molnár Julia.
Polákovics Magdolna.

Meghaltak:
Turner Mária.

Összesen : 128.

A leánytanodába összesen járt leányok száma : 397.

Az ovódába járt 78 fiú - és 84 leány.

Külön kézi munkára jártak 16. **Az összes tanuló** száma : 575.

Figyelmeztetés. Minnél inkább fontos a gyermekek nevelésének ügye, annál szentebb a szülőknek feladata, melyszerint iskolaköteles gyermekeiket a nyilvános tanítás és nevelés tantermeibe küldjék. Kiretnek tehát a szülők leánygyermekeiknek jó időbeni beiratására. A tanoncok, az osztályok különféle természete szerint mindazon tárgyak ismeretébe vezettetnek (hit- és erkölcs-tan; anyanyelv; német nyelv; mennyiség-tan; történelem; természettudomány; testgyakorlás; ének; rajz), melyek az országos törvények által előírva. A francia nyelvben is nyújtatik oktatás. A női kézi munkák különféle fokozat szerint taníttatnak.

A jövő iskolaév szeptember 3-kán veszi kezdetét. A beiratások szeptember 1. 2. történnek.

A VIII. osztály meg fog nyitattani, és oly jó leánykák részére szolgál, kik az életre szükséges polgári ismereteket kívánják elsajátítani, vagy azontúl a nőképezdebe jutni, s így erre nézve alapos előkészültséget szerezni.

Az ismétlő iskola pedig minden vasárnap és csütörtökön délután oly leányok számára lesz beállítva, kik a 12—16 évközben a törvény által az ismétlő iskolára kötelesek. Különösen felkéretnek a szülők, gyámok, cseléd-tartó háziurak és aszszonyságok, szíveskedjenek a törvény legszentebb szándékát az által elősegíteni, hogy az ismétlő-tanulásra köteles gyermekeiket, gyámoltjaikat szolgálatukban álló leánykákat a szükséges ismeretek elsajátítása, bővítése céljából a törvény által kiadott óratartramra (télen öt, nyáron kettő) a jelzett napokon elküldvén, kötelezvé, az ismétlő-tanítás eredményét gyámolítani törekedjenek. — Mindezen iskolák szeptember elejével kezdődnek. Az ovoda is akkorára ismét teljes számú gyermekeket fogad.

A szünet alatt, a szülőknek kívánsága szerint szintén fog némi előadás tartatni. **Az ovoda** már augusztus elsején veszi ismét kezdetét. — **A varró-iskolában** pedig már július 17-kén, hetfőn, újra kezdődik a foglalkozás. — Egyes kérdésekre szívesen ad magán uton felvilágosítást az intézeti Igazgatóság. (Ngos és Főt. Borsódi Latinovics Gábor prépost ur.)

Az Isten áldása legyen az intézet működésén, jólttevőinek jószívűségén, a gyermekek igyekezetén, és a szülők közreműködésén.

M. I. n. D.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

M. I. R. D.

